

Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeiden ostaminen

Kunnanhallitus 21.11.2022 § 208

Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen perustiedot

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä omistaa Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen koko osakekannan. Kyseessä on osakeyhtiö, joka omistaa neljä kerrostaloa Joensuussa. Kiinteistöt sijaitsevat Karsikossa osoitteessa Pyörretie 13 ja Hukanhaudalla osoitteissa Karjamäen 2 sekä Äyräpääntie 2 ja Äyräpääntie 12.

Kiinteistö Pyörretie 13 on rakennettu vuonna 1991, ja siinä on 23 huoneistoa, joiden kerrosala on yhteensä 1 564 m².

Kiinteistö Karjamäentie 2 on rakennettu vuonna 1980, ja siinä on 49 huoneistoa, joiden kerrosala on 2 927 m².

Kiinteistö Äyräpääntie 2 on rakennettu vuonna 1992, ja siinä on 24 huoneistoa, joiden kerrosala on 1 360 m².

Kiinteistö Äyräpääntie 12 on rakennettu vuonna 1992, ja siinä on 15 huoneistoa, joiden kerrosala on 863 m².

Kaikki kiinteistöt ovat kaukolämmössä.

Huoneistokoot vaihtelevat yhdestä huoneesta neljään huoneeseen. Kiinteistöissä olevat huoneistot on vuokrattu pääasiassa Siun soten työntekijöille. Vuokrausaste on tällä hetkellä n. 98 %.

Vuonna 2021 yhtiön tulot olivat n. 780 000 euroa, ja kiinteistöjen hoitokulut n. 441 000 euroa, josta korjausten osuus n. 116 000 euroa. Poistojen määrä oli n. 69 000 euroa. Liikevoitto oli n. 266 000 euroa. Taseen loppusumma on n. 2,6 miljoonaa euroa. Yhtiö on käytännössä velaton; sen vieras pääoma koostuu vakuusmaksuista ja ostoveljoista (vieras pääoma vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli n. 70 000 euroa). Vuoden 2021 lopussa yhtiön rahat ja pankkisaamiset olivat n. 580 000 euroa.

Yhtiön kiinteistöjä on pidetty kunnossa asianmukaisesti. Yhtiön PTS-suunnitelman mukaan vuosien 2021-2030 suunnitellut kiinteistöjen korjaukset olisivat yhteensä n. 2,83 miljoonaa euroa (ts. keskimäärin vuodessa n. 283 000 euroa). Suurimpia korjauksia suunnitelmakaudella olisivat kaikissa kiinteistöissä toteutettavat käyttövesijohtojen uusimiset. Lähtökohtana on, että yhtiö hoitaisi korjausten rahoituksen tulorahoituksella ja/tai ottamalla tarvittaessa lainaa korjausten tekemiseen, mikäli tulorahoitus ei riitä.

Kaupan taustalla olevat syyt

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alussa. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän varat, velat ja sitoumukset siirtyvät hyvinvointialueelle. Sote-uudistuksen voimaantulon 33 §:n mukaisesti kuntayhtymän jäsenkuntien on katettava kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä kuntalain säännösten mukaisesti ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle.

Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen omistus on kuntayhtymän taseessa merkitty n. 84 000 euron arvoiseksi. Jos kuntayhtymää myy KOY Tikka-

mäen vuokratalojen osakkeensa ennen kuluvaan vuoden loppua, kuntayhtymä voisi kirjata tilinpäätökseensä osakemyynnistä tuloksi myyntihinnan ja osakkeiden tasearvon välisen erotuksen mukaisen myyntivoiton. Myyntivoitto pienentäisi vastaavalla määrällä sitä kuntayhtymän alijäämää, joka jäsenkuntien on katettava ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä on saamansa omistajaohjauksen mukaisesti yrittänyt myydä KOY Tikkamäen Vuokratalojen osakkeita ulkopuolisille tahoille. Vallitsevasta taloudellisesta epävarmuudesta ja markkinatilanteesta johtuen myynti ei ole onnistunut. Tässä tilanteessa vaihtoehtoksi jää se, että kuntayhtymän jäsenkunnat ostaisivat KOY Tikkamäen Vuokratalojen osakkeet. Tällöin kuntayhtymä saisi kirjattua tilinpäätökseensä osakkeiden myyntivoiton, joka pienentäisi kuntayhtymän alijäämää.

Osakkeiden kauppahinnaksi on määritelty kuusi miljoonaa euroa. Se perustuu kahden kiinteistönvälittäjän arvioon. Yhden kiinteistönvälittäjän arvio yhtiön arvosta on n. 9 miljoonaa euroa ja toisen alle 5 miljoonaa euroa. Kun KOY:n osakkeiden tasearvo on n. 84 000 euroa, kuntayhtymän myyntivoitto kuuden miljoonan euron kauppahinnalla olisi n. 5,9 miljoonaa euroa.

Osakkeiden hankkimista voidaan pitää kunnan edun mukaisena, koska tällä tavoin kunta saa omaisuutta kuntayhtymän katettavaa alijäämää vastaan. Mikäli kauppaa ei tehtäisi, kunnat joutuisivat kattamaan joka tapauksessa myyntivoittoa vastaavan kuntayhtymän alijäämän saamatta mitään alijäämän kattamisen vastineeksi. Edellä mainitusta johtuen kauppaa voidaan kaikki seikat huomioiden pitää tarkoituksenmukaisena myös niiden kuntien osalta, joiden alueella yhtiön omistamat asunnot eivät sijaitse.

Osakkeiden jakautuminen ja kauppakirja

Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakekanta koostuu yhteensä sadasta osakkeesta. Kauppahinnan ollessa 6 miljoonaa euroa yhden osakkeen hinnaksi tulee siten 60 000 euroa. Osakkeet on tarkoitettu jakaa kuntayhtymän jäsenkuntien kesken vuoden 2021 palvelujen käytön mukaisessa suhteessa. Tämä tarkoittaa, että osakkeet jakautuisivat kuntien välillä seuraavasti olettaen, että kaikki jäsenkunnat ostavat osuutensa osakkeista:

Kunta	Osakkeet	Kauppahinta
Heinävesi	3	180 000
Ilomantsi	4	240 000
Joensuu	42	2 520 000
Juuka	4	240 000
Kitee	7	420 000
Kontiolahti	6	360 000
Lieksa	8	480 000
Liperi	7	420 000
Nurmes	7	420 000
Outokumpu	5	300 000
Polvijärvi	3	180 000
Rääkkylä	1	60 000
Tohmajärvi	3	180 000
YHTEENSÄ	100	6 000 000

Mikäli joku kunnista tekisi osakkeiden ostamisesta kielteisen päätöksen, niin tällaisen kunnan osakkeet olisi perustelluinta jakaa osakkeita ostavien kesken ostajien ko. tilanteessa erikseen sopimalla tavalla. Tästä syystä kuntien on aiheellista päätöksessään varautua siihen, että ne voivat ostaa 1-2 osaketta enemmän kuin edellä mainitussa taulukossa todettu osakemäärä.

Kauppahinnan lisäksi kunnat joutuvat maksamaan osakkeiden kauppahinnasta verohallinnolle varainsiirtoveron, joka on 2 prosenttia kauppahinnasta.

Osakkeiden kauppakirja on laadittu sellaiseksi kuin se tavanomaisesti on osakeyhtiön koko osakekannan kaupoissa (pois lukien purkava ehto). Tarkoituksena on, että kuntien kauppakirjat ovat kaikki samansisältöiset lukuun ottamatta luonnollisesti osakkeiden lukumäärää ja kauppahintaa. Kauppakirjassa on tavanomaiset myyjän vakuutukset liittyen kohteensa olevaan yhtiöön ja sen omistamiin kiinteistöihin sekä määräykset myyjän vastuusta siinä tilanteessa, että vakuutuksia rikotaan tai kaupan kohteesta annetussa tiedoissa on virheellisyyksiä.

Jotta kuntayhtymä voi kirjata myyntivoiton tilinpäätökseensä, kauppa on toteutettava ennen kuluvan vuoden loppua. Kuntayhtymän ja kuntien kauppaa koskevat kaikki päätökset eivät välttämättä ole vielä lainvoimaisia, kun kauppakirja on allekirjoitettava ja kauppa toteutettava. Tästä syystä kauppakirjassa joudutaan varautumaan siihen, että kauppa purkautuu, jos joko myyjän tai ostajan kauppaa koskeva jonkin päätös kumotaan lainvoimaisella tuomiolla. Näin ollen kauppakirjaan on otettu kaupan purkautumista koskevat määräykset.

Siinä tapauksessa, että jonkin kunnan ostopäätös kumottaisiin lainvoimaisella päätöksellä, tämän kunnan osalta osakkeet palautuisivat myyjälle (ja sen seuraajalle hyvinvointialueelle), jolloin myyjä (sen seuraaja) palautuisi tältä osin yhtiön osaomistajaksi.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän hallitus päättää osaltaan osakkeiden myynnistä kunnille. Sote-uudistuksen voimaannpanolain 39 §:n nojalla kauppa edellyttää myös, että hyvinvointialue antaa kuntayhtymän päätökselle suostumuksensa.

Hallintosäännön 7 §:n mukaan kunnanhallitus päättää asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkimisesta valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Polvijärven kunnan vuoden 2022 talousarviossa ei ole määrärahavarausta Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeiden oston, joten osakkeiden hankkiminen vaatii valtuuston päätöksen määrärahan myöntämisestä.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. esittää valtuustolle, että talousarvion investointiosaan kohdalle osakkeet ja osuudet myönnetään 180 000 euron lisämääräraha Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeiden ostamista varten siten, että lisämääräraha katetaan kunnan kassavaroista.
2. ostaa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymältä Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeita kolme (3) kappaletta hintaan 60 000 euroa/osake, jolloin kauppahinta on yhteensä 180 000 euroa, liitteenä olevan kauppakirjan mukaisin ehdoin. Ostamisen

edellytyksenä on, että valtuusto myöntää kohdassa 1. mainitun määrärahan.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1. esittää valtuustolle, että talousarvion investointiosaan kohdalle osakkeet ja osuudet myönnetään 180 000 euron lisämääräraha Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeiden ostamista varten siten, että lisämääräraha katetaan kunnan kassavaroista.
2. ostaa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymältä Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeita kolme (3) kappaletta hintaan 60 000 euroa/osake, jolloin kauppahinta on yhteensä 180 000 euroa, liitteenä olevan kauppakirjan mukaisin ehdoin. Ostamisen edellytyksenä on, että valtuusto myöntää kohdassa 1. mainitun määrärahan.

Mikäli joku omistajakunnista tekee osakkeiden ostamisesta kielteisen päätöksen ja osakkeita tulee jaettavaksi ostajien kesken enemmän, Polvijärven kunta varautuu ostamaan tässä tilanteessa 1-2 osaketta enemmän. Asiasta saadaan lisätietoa valtuuston kokoukseen mennessä.

Kunnanhallitus 07.12.2022 § 238
19/02.00/2022

Siun soten yhtymähallitus on 21.11.2022 § 237 päättänyt myydä Kiinteistö Oy Tikkamäen vuokratalot osakekannan kuntayhtymän jäsenkunnille. Yhtymähallitus on todennut, että kaupan toteutuminen edellyttää, että hyvinvointialue antaa kaupalle voimaannapolain 39 §:ssä tarkoitetun suostumuksen.

Hyvinvointialueen aluehallitus on 30.11.2022 § 211 päättänyt, että aluehallitus ei anna suostumustaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymälle (Siun sotelle) Kiinteistö Oy Tikkamäen vuokratalot -nimisen kuntayhtymän 100 % omistaman yhtiön myymiseksi.

Hyvinvointialueen yhtymähallitus perustelee päätöstään sillä, että vuodelle 2022 kuntayhtymälle (ja sitä kautta kunnille) kohdistuva myyntivoitto pienentäisi hyvinvointialueen ensi vuoden rahoitusta 50 % x 5,9 milj. euroa, eli n. 3 milj. euroa. Kun tiedetään, että tulevien vuosien rahoituksien korotus lasketaan vuoden 2023 rahoituksen perusteella, niin 3 milj. euron vähennys ensi vuodelle tarkoittaisi n. 30 milj. euron vähennystä 10 vuoden periodilla nykyisen lainsäädännön mukaan. Kertaluoteinen hyöty omistajakunnille vähentäisi merkittävästi hyvinvointialueen rahoitusta toistaiseksi pysyvästi.

Aiottu Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeiden ostaminen Pohjois-Karjalan kunnille ei siis toteudu, koska Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ei anna lupaa kaupalle.

Kunnanhallituksen on syytä peruuttaa valtuustolle tekemänsä esitys osakkeiden ostamisesta ja lisämäärärahan myöntämisestä osakkeiden ostamista varten.

Päätösehdotus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksen perusteella kunnanhallitus päättää peruuttaa 21.11.2022 § 208 tekemänsä päätöksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.